

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในกระบวนการแผนชุมชน ตำบลบ้านวาน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ผู้ศึกษามีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ คณะกรรมการหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลบ้านวาน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย จำนวน 8 หมู่บ้านซึ่งมีประชากร จำนวน 120 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือประชากรทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะเครื่องมือ

ในการศึกษาครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยข้อคำถามได้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยของคณะกรรมการหมู่บ้าน มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในกระบวนการแผนชุมชนตำบลบ้านวาน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย มีลักษณะเป็น

แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) ตามวิธีของ ลิเคิร์ท (Likert's Scale) มี 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open –ended Questionnaire) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะ

2. การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาจัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

2.1 เก็บรวบรวมข้อมูลและศึกษาเอกสาร ตำรา วารสาร คู่มือ ระเบียบกฎหมาย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ และองค์ประกอบที่ทำให้ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในกระบวนการแผนชุมชนตำบลบ้านว่าน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย จำนวน 4 ขั้นตอน

2.2.1 การมีส่วนร่วมในขั้นเตรียมการ

2.2.2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดทำแผนชุมชน

2.2.3 การมีส่วนร่วมในขั้นดำเนินการพัฒนาชุมชนด้วยแผนชุมชน

2.2.4 การมีส่วนร่วมในขั้นติดตามประเมินผล

2.3 นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไข และเสนอแนะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมและถูกต้องของแบบสอบถาม

3. การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความครอบคลุม ความถูกต้อง ความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content validity) ความถูกต้อง ความเที่ยงตรงด้านโครงสร้าง (Construct validity) ความถูกต้องของรูปแบบ แบบสอบถาม (Format) และการใช้ภาษา (Wording) เพื่อให้ถูกต้องตามหลักวิชาและเพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ ให้มีความเหมาะสม และพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence) หรือ ค่า (IOC) โดยกำหนดค่า IOC ดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 เมื่อผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่

ให้คะแนน -1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

และนำค่าคะแนนที่ได้มาหาค่า IOC ตามสูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC = ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ = ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นในแต่ละข้อของผู้เชี่ยวชาญ

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

3.1 นายเมฆ อมรินทร์พิทักษ์ จันทร์ชัย วุฒิการศึกษารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มงานสารสนเทศการพัฒนารวมชน สังกัดสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

3.2 นายมงคล ศรีภาแลว วุฒิการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย) ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ (ภาษาไทย) สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 2 โรงเรียนปากสวายพิทยาคม ตำบลวัดหลวง อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

3.3 นายเล็ก กองทิพย์ วุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษามหาบัณฑิต ตำแหน่ง ครู คศ.3 วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ (คณิตศาสตร์) สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 2 โรงเรียนบ้านปากสวายพิทยาคม ตำบลวัดหลวง อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผล

4. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อใช้ในการศึกษาและได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วนั้น ไปทดลองใช้ (Try out) กับคณะกรรมการหมู่บ้านในตำบลกองนาง อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย จำนวน 40 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพแล้วนำมา

วิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ตามวิธีของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 99)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ไปถึงกำนันตำบลบ้านว่าน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะกรรมการหมู่บ้านในเขตตำบลบ้านว่าน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย

2. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พร้อมแบบสอบถามไปยังคณะกรรมการหมู่บ้านที่เป็นประชากรที่ใช้ในการศึกษาให้ได้ครบจำนวน 120 ฉบับ โดยผู้ศึกษาดำเนินการแจกแบบสอบถามเอง และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเกิดความเข้าใจตรงกัน และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3. รวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับคืนจากคณะกรรมการหมู่บ้านตำบลบ้านว่าน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย โดยผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามเอง แล้วตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมคืนมา ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง

2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้ว ลงรหัสตามแบบลงรหัส (Coding form)

3. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อ โดยกำหนดไว้ 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 93-95)

ระดับมากที่สุด	กำหนดให้	5	คะแนน
ระดับมาก	กำหนดให้	4	คะแนน

ระดับปานกลาง	กำหนดให้	3	คะแนน
ระดับน้อย	กำหนดให้	2	คะแนน
ระดับน้อยที่สุด	กำหนดให้	1	คะแนน

4. นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้ว ไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ แล้วนำมาเทียบเกณฑ์ค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100)

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51 ถึง 5.00 หมายความว่า การมีส่วนร่วมอยู่ใน ระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ถึง 4.50 หมายความว่า การมีส่วนร่วมอยู่ใน ระดับมาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51 ถึง 3.50 หมายความว่า การมีส่วนร่วมอยู่ใน ระดับ

ปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51 ถึง 2.50 หมายความว่า การมีส่วนร่วมอยู่ใน ระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 ถึง 1.50 หมายความว่า การมีส่วนร่วมอยู่ใน ระดับน้อย

ที่สุด

สถิติที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาวเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์แบบสอบถามดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วม ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมจำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลบ้านวาน ใช้ F-test (One – way Anova) โดยกำหนดนัยสำคัญของการทดสอบที่ระดับ .05 และผู้ศึกษาจะเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยโดยการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 119)

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ ใช้การแจกแจงความถี่ แล้วนำเสนอโดยการพรรณนาความ